

Tárgy: peren kívüli levelezés tiltott felhasználása

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa

Ügyszám: **2024.F.139/9.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2024. június 17. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd 1 (egy) rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért

150.000,-Ft azaz Egyszázötvenezer forint pénzbírság

fegyelmi büntetéssel sújtja, melynek végrehajtását 1 (egy) évre felfüggeszti.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 80.000,-Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

Indokolás

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

Az eljárás alá vont ügyvéd ellen S.F. a Budapesti Ügyvédi Kamaránál tett ellenérdekű fél levele csatolását kifogásoló bejelentést.

A vezető fegyelmi biztos határozatával az előzetes vizsgálatot hivatalból elrendelte.

Az eljáró fegyelmi biztos határozatával a hivatalból indult előzetes vizsgálati eljárás eredményeként fegyelmi eljárást kezdeményezett, amely szerint az előzetes vizsgálat adataiból megállapított tényállás alapján alapos gyanú merült fel arra, hogy eljárás alá vont ügyvéd azzal, hogy a bejelentő jogi képviselőjének – a bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd által képviselt ügyfele között folyamatban lévő perben – a per tárgyával összefüggő peren kívüli írásos nyilatkozatát az abban foglalt tiltás ellenére a felek közötti peres eljárásban bizonyítékként becsatolta, megsértette az ÜESZ 11.9. pontjában írt szabályt, mely magatartásával 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg. A fegyelmi biztos indítványozta, hogy az ügyben eljáró fegyelmi tanács az Üttv. 127. § alapján tárgyaláson kívül hozzon határozatot, amelyben az előzetes vizsgálati szakban megállapított tényállás alapján a gyanú szerinti fegyelmi felelősséget állapítsa meg, és a fokozatosság elvének megfelelően – tekintettel az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előéletére – kisebb összegű pénzbírság fegyelmi büntetést alkalmazzon.

A Fegyelmi Tanács tárgyaláson kívül hozott határozatot, amely azonban az eljárás alá vont ügyvéd tárgyalás tartására irányuló kérelmére figyelemmel hatályát veszítette, a Fegyelmi Tanács tárgyalást tűzött.

A megállapított tényállás:

A bejelentő, mint alperes és férje, mint felperes - akit az eljárás alá vont ügyvéd képviselt - között az illetékes Járásbíróság előtt indult házasság felbontása iránti peres eljárás.

A folytatólagos perfelvételi tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd, mint felperesi jogi képviselő - többek között - akként nyilatkozott, hogy az alperes azon kérelmét, hogy kizárólagosan kerüljön feljogosításra a közös tulajdonú, a házastársak utolsó közös lakóhelyeül szolgáló lakás használatára, nem ellenzik.

A tárgyaláson a peres felek részegyezséget kötöttek a házasságukból született közös gyermekük feletti szülői felügyeleti jog gyakorlásáról, valamint a kapcsolattartásról, mely egyezséget a bíróság jóváhagyott, az a tárgyalás napján jogerőre emelkedett.

A peres felek jogi képviselői egyezően kérték, hogy az utolsó közös lakás használata tekintetében a felek a nyilatkozataikat a következő tárgyalásig tehesék meg, figyelemmel arra, hogy a tulajdoni viszonyok rendezése körében a felek között megegyezés várható.

A felperes személyes meghallgatását követően a bíróság a perfelvételi tárgyalást elhalasztotta, új hatánapot tűzött, egyben – egyebek mellett – felhívta a felperest, hogy 30 napon belül az utolsó közös lakás használata körében a perfelvételi nyilatkozatát terjessze elő.

A fenti előzményeket követően a peres felek közös tulajdonú ingatlanában fennálló tulajdonközösség megszüntetése tárgyában az eljárás alá vont ügyvéd az előzetes megbeszélések alapján okirat-tervezetet készített, amelyet elektronikus levélben megküldte a bejelentő jogi képviselőjének az ügyvéd részére. Erre válaszul a bejelentő jogi képviselője a bejelentőnek a gyermektartásra, az ingatlan közös tulajdonának elszámolására, egyéb vagyoni elszámolásra és a házasság felbontásával összefüggő egyéb személyes igényeire vonatkozó álláspontját tartalmazó elektronikus levelet küldött az eljárás alá vont ügyvéd részére azzal, hogy mind ügyfele (a bejelentő), mind ő maga is kifejezetten kizárja az iratnak a perben való felhasználását.

Az eljárás alá vont ügyvéd ennek ellenére a fenti bontóperben becsatolta az általa készített megállapodás-tervezetet és a hivatkozott ügyvédi válaszlevelet, további egyéb – a fegyelmi eljárás szempontjából nem releváns – iratokkal együtt.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos végindítványában fenntartotta korábbi álláspontját: az etikai szabályzat nem tesz különbséget, nem differenciál a tekintetben, hogy éppen a házasság felbontása vagy a házassági vagyontársaság megszüntetése tárgyában van folyamatban az eljárás. A peren kívül megtett nyilatkozatot, miszerint kizárja az ügyvéd annak a perben való felhasználását, nem lehetséges máshogyan értelmezni. A bíróság az egyezség eredményéről nyilatkozatot kért, nem pedig okiratot. Arra figyelemmel, hogy az eljárás alá vont ügyvéd nem revideálta a korábbi álláspontját, nem látott arra lehetőséget, hogy további enyhítő körülmény legyen megállapítható, ezért kérte az eljárás alá vont ügyvéd korábbiakkal egyező marasztalását és kötelezését az eljárás átalányköltségének megfizetésére.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a vizsgálati szakban iratcsatolási kötelezettségének eleget tett, igazoló nyilatkozatot azonban nem tett. A fegyelmi ügy tárgyaláson kívül történő elbírálásáról szóló tájékoztatást és felhívást követően terjesztett elő nyilatkozatot, amelyben nem osztotta a fegyelmi biztos által tett megállapításokat azzal, hogy etikai szabálysértést nem követett el.

Előadta, hogy az általa képviselt felperes hajlandó volt az utolsó közös lakásban fennálló tulajdoni hányadát ingyenesen átruházni alperesre, így az előkészített átruházási szerződést megküldte az alperesi jogi képviselőnek áttekintésre, pontosításra. Alperesi jogi képviselő azonban egy ultimátumot közölt, mely tartalma alapján az egyeztetett, ingyenes vagyonátruházás visszautasítása volt: olyan vagyoni jogi kérdéseket vetett fel, ami nem volt tárgya a peres felek házassági bontóperének.

Noha alperesi ügyvéd kiköti az ultimátum végén, hogy kizárja annak perben való felhasználását, felperes és a felperesi ügyvéd abban állapodtak meg, hogy a bíróságot tájékoztatni kell arról: miért hiúsult meg az ingatlan ingyenes átruházása. Ügyfelének a kifejezett kérése volt az alperesi nyilatkozat becsatolása.

Az eljárás alá vont ügyvéd álláspontja szerint a becsatolásnak nincs akadálya, hiszen nem peren kívüli egyeztetésről van szó, amely nem tartozik a bíróságra, hanem a bíróság felhívása szerinti bejelentést kellett megtenni. A bíróságnak látnia kell, hogy a felek tárgyaláson tett szóbeli kijelentései után melyik fél, milyen magatartást tanúsított az ingyenes átruházás kivitelezése során. Nem sértette meg az ÜESZ 11.9. pontjában írt rendelkezést.

A lakáshasználat kérdésében tett felperesi ajánlatra, miszerint a felperes a tulajdoni részét ingyenesen átadja az alperesnek azzal a céllal, hogy az alperes ne legyen többethasználatban, az alperes nyilatkozott.

Ennek a két nyilatkozatnak a becsatolása a bíróság kérésére történt: az eljárás alá vont ügyvéd nem osztja az alperesi álláspontot, hogy kizárhatja ennek becsatolását. Érvénytelen volt a kizárási záradék.

Személyes meghallgatása során kifejtette álláspontját: mivel az ügy házassági bontóper volt, nem is volt és nem is lehetett szó a vagyontársaság megszüntetéséről.

A lakáshasználatra a felperes nem tartott igényt. Az alperesi kolléga a vagyonszétválás megszüntetéséről küldött ajánlatot, aminek ebben a peres eljárásban való felhasználását nem zárhatta ki, hiszen nem ez volt az ügy tárgya.

Úgy értelmezte a kollega nyilatkozatát, hogy a kizárás vagyonszétválási perben való felhasználásra vonatkozik. A kollega igénye etikátlan volt.

A fegyelmi biztos végindítványát követően az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségét elismerte. Figyelemmel jövedelmi viszonyaira, továbbá arra, hogy nyugdíjas és kettő továbbtanuló nagykorú gyermekének eltartásáról is gondoskodik, kérte a Fegyelmi Tanácsot, hogy a korábbi, tárgyaláson kívül meghozott határozatban foglaltaknál enyhébb büntetést szabjon ki vele szemben.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

Figyelemmel arra, hogy a bejelentésben szereplő kifogásolt tevékenység 2023. évi, ezért a fegyelmi felelősség elbírálása során az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.), illetőleg a 2018. május 1. napjától hatályos, az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: ÜESZ) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Eljárásjogi szempontból az előzetes vizsgálatra az Üttv. 208. § (22) bekezdése alapján a 2019. január 1. napjától hatályos, a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: FESZ) rendelkezéseit kellett alkalmazni tekintettel arra, hogy az előzetes vizsgálat 2023. évben indult.

Az Üttv. 127. § (4) bekezdés a) pontja értelmében

(4) Ha az eljárás alá vont személy

a) tárgyalás tartását kéri, a tárgyaláson kívül hozott határozat hatályát veszti, és az elsőfokú fegyelmi tanács elnöke tárgyalást tűz ki,

Az Üttv. 107. § értelmében: Fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott köteleességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, vagy

b) ügyvédi tevékenységen kívüli szándékos vagy gondatlan magatartásával az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyezteti.

Az Üttv. 1. § (1) bekezdése szerint: Az ügyvédi hivatás - jogi szakértelemmel, törvényes eszközökkel és módon, a közhatalmi szervektől függetlenül - az ügyfél jogai és jogos érdekei érvényesítésének, kötelezettségei teljesítésének elősegítésére, az ellenérdekű felek közötti jogvita - lehetőség szerinti – megegyezéssel történő lezárására irányuló tevékenység, amely tevékenység magában foglalja az igazságszolgáltatásban való közreműködést.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia. Az ÜESZ 11.9. pontja szerint pedig: Az ügyvédi tevékenységet gyakorló a peren kívüli egyeztetéssel kapcsolatos levelezéseket és ajánlatokat csak az ellenérdekű fél jogi képviselőjének hozzájárulásával használhatja fel eljárás során.

Az ügy érdemét tekintve a Fegyelmi Tanács nem osztotta az eljárás alá vont ügyvéd érvelését, a vonatkozó szabályozás tükrében az teljességgel téves.

A peres felek a fentiekben is hivatkozott perfelvételi tárgyaláson reményét látták annak, hogy a közös lakás (annak használata) vonatkozásában köztük egyezség jön létre és kérték, hogy erre vonatkozó nyilatkozataikat a következő tárgyaláson tehessek meg.

Az eljáró bíróság a felperest az utolsó közös lakás használata körében a perfelvételi nyilatkozatának előterjesztésére hívta fel. A peres felek között ezt követően egyeztetésre került sor, amelynek keretében az eljárás alá vont ügyvéd a közös lakás használatára nézve megállapodás-tervezetet szerkesztett és küldött meg az alperesi jogi képviselőnek. Az alperes jogi képviselője útján a közös lakás használatát meghaladó egyéb kérdésben is egyezségi javaslatot tett és egyértelműen kizárta annak a perben történő felhasználását.

Az Üttv. 1. § (1) bekezdése – mintegy alapelvi jelleggel – rögzíti, hogy az ügyvédi hivatás az ellenérdekű felek közötti jogvita - lehetőség szerinti - megegyezéssel történő lezárására irányuló tevékenység: ebből következően az ügyvédnek törekednie kell arra, hogy az érintett felek a jogvitájukat, annak minden elemét, részét, a lehetőségekhez képest egyezséggel rendezzék és zárják le.

Noha a házasság felbontása iránti perben a jogszabályban meghatározott kérdésekben kell a feleknek megállapodniuk, illetve ennek hiányában a bíróságnak döntenie, azonban kifejezett jogszabályi tilalom hiányában nincs akadálya annak, hogy a peres felek ezeket a kérdéseket meghaladóan is egyezség keretében rendezzék a kapcsolódó jogviszonyukat. Az alperesi jogi képviselő is ezt tette, ezzel semmilyen szabályt nem szegett meg: nem volt akadálya annak, hogy a közös lakás használata, de akár tulajdonviszonya, valamint a perbeli családjogi jogvita egyéb elemei körében is egyezségi ajánlatot tegyen, függetlenül attól, hogy az része-e a házasság felbontása iránt indított peres eljárásban hozandó döntésnek.

A fentiekben hivatkozott ÜESZ 11.9. pontja értelmében főszabályként az ügyvéd a peren kívüli egyeztetés során az azzal kapcsolatos levelezéseket és ajánlatokat csak az ellenérdekű fél jogi képviselőjének hozzájárulásával használhatja fel jogi eljárás során: az ÜESZ fenti pontja általános szabály és nem tesz különbséget abban, hogy az adott egyeztetés mely eljárásban nem használható fel. A jelen esetben az eljárás alá vont ügyvéd által képviselt ügyben az ellenérdekű fél jogi képviselője a főszabályon túl - noha ez nem is lett volt szükséges - kifejezett nyilatkozatával (mintegy külön figyelemfelhívással) kizárta a peren kívüli egyezségi ajánlat perbeli felhasználását. Ez a kizárási záradék - mint kifejezetten nem tiltott - semmiképp nem volt érvénytelen.

Az eljárás alá vont ügyvéd által az ellenérdekű fél egyezségi ajánlata felhasználhatósága, annak kizárása (kizárhatósága) körében kifejtett érvelése a fentiek alapján nem foghat helyt. Az eljárás alá vont ügyvédnek a bíróság felhívására a peres felek utolsó közös lakás használata körében kellett perfelvételi nyilatkozatot tennie, ez (ennek tartalma) azonban nem terjedhetett ki az ellenérdekű fél hozzájáruló nyilatkozata hiányában (különösen kifejezett kizáró nyilatkozatára) az egyezségi ajánlat bírósági közlésére (más bírósági eljárásban sem): a bíróságot arról nem kell(ett) tájékoztatni, hogy a felek között létrehozni remélt egyezség melyik peres fél okán nem jött létre.

Az eljárás alá vont ügyvédnek elegendő lett volna akként nyilatkoznia, miszerint a felek célzott egyezsége nem jött létre, és erre figyelemmel az utolsó közös lakás használatára vonatkozó kereseti kérelmét, perfelvételi nyilatkozatát teszi meg, a felperes képviseletében.

Az ügyvédi tevékenység kifejtésére adott megbízás során, így peres képviselet esetén is, az ügy ura a megbízó ügyfél: ez azonban nem jelenti azt, hogy a megbízott valamennyi megbízói utasításnak köteles eleget tenni, különösen akkor, ha annak feltételei nem állnak fenn, arra nézve jogszabályi tilalom áll fenn.

Az Üttv. 28. § (3) bekezdése is kimondja, hogy a felek eltérő rendelkezése hiányában a megbízási szerződés alapján a megbízott jogosult és kötelezett minden olyan cselekmény elvégzésére, amely a rábízott ügy szabályszerű ellátásával jár.

Az Üttv. az ügyvédi megbízás általános szabályaiban visszautal a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseire, mely értelmében:

6:273. § (3) Ha a megbízó célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a megbízott köteles őt erre figyelmeztetni.

A jelen esetben, még ha a megbízó kifejezett kérése is a peren kívüli egyeztetés során az ellenérdekű fél által tett nyilatkozat bírósággal történő közlése jogi képviselője útján, az ügyvédekre vonatkozó etikai szabályzat fent hivatkozott 11.9. pontjának rendelkezése mellett a megbízott ügyvéd nem jogosult az ilyen megbízói utasításnak eleget tenni, hiszen ez az ügy szabályszerű ellátásával ellentétes. Az eljárás alá vont ügyvédnek kötelessége a megbízót a vonatkozó (ÜESZ 11.9.) szabályról egyidejűleg tájékoztatni.

A fentiek alapján a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségét állapította meg a tekintetben, hogy a folyamatban lévő peres eljárásban az ellenérdekű fél és jogi képviselőjének hozzájárulása nélkül, sőt kifejezett tiltása ellenére a peren kívüli egyeztetés tartalmát a bíróság tudomására hozta, az ellenérdekű fél iratának felhasználásával.

Osztva a fegyelmi biztos álláspontját és indítványát, az eljárás alá vont ügyvéd a fenti magatartásával egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, megszegve az ÜESZ 11.9. pontját.

A fentiekre és az ügy összes körülményeire tekintettel - az Üttv. 109. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével: a fegyelmi vétség súlyára, valamint a fegyelmi vétséggel érintett ügy érdemére való kihatására tekintettel, az elkövetésre irányuló szándék fokának megfelelően, a feltárt összes körülmény figyelembevételével mérlegelési jogkörében - a Fegyelmi Tanács az Üttv. 108. § b) pontja szerinti pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását találta indokoltnak, melynek mértékét ugyancsak mérlegeléssel, és különösen a fokozatosság elvére – az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előéletére – is figyelemmel, a rendelkező rész szerinti mértékben látta arányban állónak a megvalósított fegyelmi vétséggel, azonban a fegyelmi büntetés végrehajtását egy éves időtartamra felfüggesztette.

A jelenleg hatályos szabályok értelmében a kiszabható pénzbírság maximuma 1.000.000 Ft: a Fegyelmi Tanács a jelen eljárásban ennek alapulvételével szabta ki a mérlegeléssel megállapított és a középértéket el nem érő pénzbírságot.

A Fegyelmi Tanács enyhítő körülményként a kiszabott fegyelmi büntetés végrehajtásának felfüggesztése során értékelte az eljárás alá vont ügyvéd személyi körülményeit, súlyosbító körülményt nem értékelte. Az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségét a fegyelmi biztos végindítványát követően ismerte csak el. A Fegyelmi Tanács ezt a körülményt ugyancsak értékelte, amikor a fegyelmi büntetést végrehajtását egy éves időtartamra felfüggesztette.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvédet az Üttv. 142. § (2) bekezdése, a FESZ 40.1. és 40.2.b) pontja alapján a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére kötelezte.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2024. július 12. napján jogerős és a felfüggesztett büntetés kivételével végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2024. F. 139.)